

The Gleaner

Vol 12 (1975)



Une poésie en hongrois en honneur de Simon Sina (1857)

Odön Füves

doi: [10.12681/er.9147](https://doi.org/10.12681/er.9147)

Copyright © 2016, Odön Füves



This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Füves O. (2016). Une poésie en hongrois en honneur de Simon Sina (1857). *The Gleaner*, 12, 212–214. <https://doi.org/10.12681/er.9147>

UNE POÉSIE EN HONGROIS EN HONNEUR DE SIMON SINA (1857)

Ferenc Toldy (1805-1875), professeur à l'université de Pest, père de l'historiographie littéraire de Hongrie, publia des œuvres classiques de la littérature hongroise. Une de ses œuvres célèbres fut «Le manuel de la poésie hongroise» en deux volumes. Le deuxième volume parût en 1857¹. En tête du volume on trouve la dédicace en vers de Toldy au baron de Simon Sina², le bancaire grec de fortune considérable, le propriétaire terrien hongrois. La succession d'idées de la poésie est la suivante :

Simon Sina est fils de père grec et de mère grecque magyarisée (Katalin Derra). Il ne dilapide pas son héritage; au contraire, il est un donateur généreux, il est fondateur d'hôpitaux pour des adultes et des enfants, et il établit l'institut national des aveugles. Il secour en secret des pauvres qui font appel à lui. C'est aussi avec son aide que les écoles maternelles fonctionnent. Les gens l'aiment comme père, parce qu'il soutient toute la nation aussi bien financièrement que spirituellement. Cela est prouvé par des dispositions pour le développement de l'agriculture et par ses actes encourageant les arts et la science. Ce n'est pas seulement Athènes mais aussi Pest-Athènes qui préconise son nom. C'est à peine qu'il enterre son père qu'il rend hommage près du tombeau à la mémoire de Mihály Vörösmarty, roi-poète des Hongrois, décédé en 1855. C'est à ce moment que Toldy décide d'exprimer ses remerciements en vers au nom du poète décédé. Plus qu'une année passe et il découvre qu'il ne sait pas écrire un poème digne du nom Sina et au lieu d'un poème il recommande cette collection qui contient les œuvres des poètes hongrois.

1. *A Magyar költészet kézikönyve a mohácsi vészöl a legújabb időig. Toldy Ferenc. Második kötet. Kazinczy Ferencről Arany Jánosig*, Pest, 1857.

2. En ce qui concerne le rôle et l'activité de Simon Sina, voir: Γεωργίου Σ. Λαῖτου *Σίμων Σίνας*, Ἐν Ἀθήναις 1972.

A l'occasion du 100^e anniversaire du décès de Simon Sina, je vous fais connaître ce poème inconnu³ dans la littérature spéciale de Hongrie :

HODOSI ÉS KIZDIAL BÁRO SINA SIMONNAK

*Hellászi ős s magyar nőnek fia,
Két szép hazának édesgyermeke!
Ki annyi nagy felett hatalmasabb,
S hatalmasok felett nagy, mert nemesb !
Téged mosolygó csillag fénye közt
Felsőbb rendeltetésre szült anyád,
S az új vendégnek fenkölt homlokára
Jótevény isten hinte csókókat.
Növelkedél, nem hogy, mit a szerencse
Bőségszarvából dúsan önte Rád,
Lelketlen élvek közt eltékozold,
Irigység tárgya szeretet nélkül.
Máskép intézted földi útadat:
A holt arany kezében éltető mag,
Melyből boldogság sarjad gazdagon.
Jóságod a bölscönél örködik;
Hálálja ápoló kezeid a kór;
Az agg szegény s a bús világtalannak
Tőled derül fel komor éjjelök;
S a titkos szenvedő áldást imád le
Reád, nemes titokban-jötevére!
Az óvó kéz, s a mester ajkai
Nevedre oktatják a kisedet,
Mert őket is segélyed boldogítja;
S atyjok gyanánt szeretnek hiveid,
Kiket Hozzád csatolt egy kedvező sors.
Emitt a jólét kútfejét nyitod:
Mezön az ész és szorgalom frigyének*

3. J'exprime ici mes remerciements sincères à M. András Szol-

losy-Sebestyén pour avoir attiré mon attention à cette poésie.

Gyümölcsseit tüzöd ki pályacélul,
 Mert nincs műveltség s elme díszlete,
 Hol rut szegénység sorvaszt nemzetet.
 Amott a szellemnek gyújtasz világot:
 Beszélük tetteid műtermeink,
 S a tudomány, melyet gondjaid nevelnek,
 Megóvja szép lelkeknek emlékét.
 Athenae büszkén hirdeti Neved,
 De nem kevesbbé büszkén Pest-Athenae,
 Egykor hellént, jelenben hü magyart!
 Alig tevéd le nemzöd hamvait
 Egy hosszú fáradt élet véghatárán
 A nyugalom megérdemelt helyére:
 Leraktad új hazád oltárira
 Fenkölt érzésed elsű zálogát:
 Költökirályunk sirján áldozál.
 Szép volt a tett, de nagyszerű a jel,
 S a hon szivét öröm s remény telé be.
 Akkor fogadtam, s állott fogadásom,
 A holt barát s az élő nemzedék
 Nevében vinni hálabért Neked.
 Futtot az év, a jel beteljesült:
 Neved dicső lett s áldott a hazán,
 És — nincs dalom, méltó szép tetteidhez.
 De ime áll a szózatot terem,
 Hol századunk fölkennt dalnokjai
 Istent, hazát, erényt magasztos ének
 Szárnyán hirdetve dicsőitének,
 A szív baját, a játszi kedv szeszét,
 S mindent mi a kedélyt-indítva hat,
 Belopják lelkünk nyíló rejtekeibe.
 Egy régi nemzet ífjult szelleme
 Nyelvében itt ünnepli diadalmát.
 E ház falára írom fel Neved,
 Méltó helyére magas érdemidnek.